

*Apere de... or... in sepmas... mercur... a
vineri... si domine... a... in sepmenele cu
serbatori ince numai de doue ori.*

Pretiul pentru monarchia:
pe unu anu . . . 10 fl. — cr. v. a;
" diumetate de anu 5 " — " "
" unu patrariu . . . 2 " 50 " "
Pentru Romania si strainetate:
pe anu 30 franci;
" diumetate de anu . . . 15 "

ALBINA

Invitare de prenumeratiune la „Albina,”

pre patrariulu alu II-lea, ce se incepù cu 1. aprile, unde ni espirara peste 300 de abonamente.

Pretinurile si conditiunile se vedu in fruntariulu foii.

Redactiunea.

Andrássy la essamenu in Berlinu!

Nu pote fi omu sub sóre, care astadi se fie in stare a cetí si apretiuí tóte, cete prin mûile de foi politice, séu màcar si numai prin diecile dintre cele oficiose si de comunu inspirate, se scriu si discutu asupr'a conferintielor din Berlinu si resp. despre pacificarea Orientelui. Dar in fine, ar fi si pecatu a cetí si apretiuí tóte, caci evenimentele inca nu tienu contu de ele, si chiar pre cătu s'ar dovedi, cà ómenii cei din fruntea poterilor stau in ceva relatiune cu acele combinatiuni de prin foi, inca n'ajunge nemica a le studiá cu de amenuntulu tóte; caci astadi dejá politic'a si diplomati'a a ajunsu la o rutina, incântu nici fratele nu mai pote sci despre frate, cà cu ce intentiune publica o propunere, o ideia, séu parere óre-care prin foi? Ca s'o popularisedie séu depopularisedie? S'o recomande séu compromita? Séu se afie cà accépta-se ea de cătra cei concerninti? Pentru ca s'o realisedie séu tocmai s'o impedece?

Atât'a insa vedemu, si despre acésta suntemu convinsi, cà se ferbe ceva la foen poteriu; se ferbe mai vertosu si pentru Andrássy séu Austro-Ungaria, si pentru Turcu, si pentru poporele din Oriente, mai speciale pentru Bosni si Hertiegovina; si aceea vedemu, cà bucatarii sunt: Bismarck si Gorciacoff; er vat'a in Berlinu; aci diaristec'a nu ni vine altintre, decât'a ca cosiurile prin cari, candu se face focumare, ésa fumu fôrte multu, firesce cete o data si schintei printre elu, si chiar abure din bucatele ce se ferbu. Si tocmai de aci se pote pricpe, ce nasu finu trebue se aibe acel'a, séu ce chimicu deprinsu trebue se fie, carele din acelu fumu si abure, se pota conóscë bucatele ce se ferbu!

Noi nedispunendu nici de nasu atât'a de finu, nici d'atât'a deprimere chimica, trebue se ne restringemu, a notá numai simplu aparitiunile si semnele, si apoi se lasàmu timpului si ocasiunei ca se desvolte si descopera, er onorabilelui nostru publicu ca se ghicescă adeverulu.

In nrulu precedent, dupa presemne ni-am descoperit temerea, cà si in Berlinu diplomat'a nostra va fi imbetata cu

apa, dlu Andrássy pacalitu, tocmai precum in Viena politic'a magiara fu nar cotisata, dlu Tisza pacalitu, lieta Ungharia ciupelita ca rai de ea. N'avemu picu de motivu d'a p alină temerea!

Dejà prin foile inspirate din Berlinu merge parola, că propriamente intelnirile din Berlinu nici nu sunt pentru confintie, ei numai pentru comunicatiuni directe ce idei seu pareri. Paralelu insa cu acésta parola, reporturile din Berlinu suna, despre primiri si petreceri a lui c. Andrássy cu órele la Bismarck, cu Imperatulu Wilhelm, la principele de corona, la Gorciacoff, apoi er vedinte si vediute, intelniri si re'ntelniri, si acésta trei patru dile diua-nopte! Dar protocolu despre acestea firesce cà nu se va face si publica; insa aceea ce prin aceste multiplici intelniri si schimbări de opinii va fi o data statutoriu si lamurit, bucat'a astfelin ferta, óre nu se va pune pe mesa si consuma?? Ei bine, decesant cari credu că apoi de ce se... Noi cu atât'a sta ruinita??

Noi tienemu, că diplomatulu magiaru, c. Andrássy, de ocamdata este pusul la essamenu rigurosu, asiá sciti, cum se iau essamenele rigurose pe la Universitatile din Germania; rigurosantele mai antai merge de petrece cete un'a séu dòue óre pe la dmii professori si decani, apoi se fac mese, cu mancari si cu viniuri bune, cari tienu cu órale si sub decursulu cărora se discutu cestiuni de specialitate, si rigurosantele este asiá dicendum constrinsu, a-si spune opinionea la tóte; apoi i se mai redica si toaste si i se mai gadila si ambitiunea, pona ce se cásigă deplina convingere, despre aceea ce are in anima si in capu! Mai usioare si totu d'o data mai grele rigurose de cătu acestea nu pote fi, candu ele intr' adeveru sunt rigurose, precum dupa tóte semnele, ni se paru a fi cele d'asta data din Berlinu.

Despre rigurosantele nostru, dlu Andrássy, asiá ni spunu inspiratele, că ar fi mersu bine preparatu la essamenu.

Mai pre susu de tóte, oficioasa Posta din Berlinu asecura, că de aceea dlu Tisza a facut in Vien'a, la compunerea diferintelor economice-financiale, atâtea concesiumi si favoruri nemtilor austriaci, pentru ca la essamenulu din Berlinu, contele Andrássy se fie securu de favorulu principelui Bismarck.

Adeca, in prosa vorbindu, citata foia bismarkiana denuncia pre politicii si diplomatii nostri magiari, că au tradat interesele materiali ale Ungariei, pen-

Prenumeratiuni se fac la si prin anii corespondenti ai nostri, la tote postele, si de a dreptulu la Redacțiune, Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa tale edite private foia. Cele nefrancate nu se printrescu, cele anonime nu se publica.

Pentru anuncie si alte comunicatiuni de caracteru privat, se responde căte 6 cr. de linia; repetitile se facu cu pretiu scadutu. Tasseea erariala de 30 cr. v. a. pentru data, se anticipa.

tru de a-si cásigá sprinjulu mai naltu intru politic'a loru esterna!

Adeca, dupa foia din Berlinu, domnii nostri stepanitori s'au temutu infriociatul, că tragendu ei degetu cu Austria, si in acésta urmare mergendu dlu Andrássy sfasiatul Berlinu, aci nu va avea nisi o trecere; er dora cadiendu chiar de la potere, Austria ar piecă oblu cu Bismarck si Gorciacoff in politic'a orientale, s'ar invoi la intemeiarea de state slave, autonome, la Adria si in Balcanu, si atunci finis Hungariae! Pace de domnii magiari, cari dejá nu mai potu ascunde, că numai prin tienereea in jugu a poporelor juru imprejur, mai potu avea taria si vietia, mai potu duce stepanirea cu mintiu'a!

Noi, desi nu potem s' credem tocmai intemeiata acésta esplicare ce nioda unu organu alu d-lui Bismarck, atât'a insa trebuie se reconoscemu, că acésta logica este forte potrivita d'a mi deshodá unele puncte misteriose in cuvintele d-lui Tisza, rostite si repetite in clubulu liberalilor sei, despre cumplitele pericole la cari si-espunea tiéra, constitutiunea, egemonia, cu unu cuventu statulu magiaru, déca nu se primia arangiamentulu din Viena, asiá cum au binevoit u a-lu dicta nemtii.

Destulu că noi vedem, fora ca se avem trebuinta de esplikatiuni din Berlinu, cumca domnii stepanitori ai nostri, marii patrioti magiari, s'au bagatu ei insisi chiar intr'unu cornu de capra, ca se-si salve egemonia si domnia; dar tarane temem, că tocmai pentru acésta positiune a loru intr'unu cornu de capra nu voru salvá nemicia!

„Nat. Z.“ „Schl. Z.“ si mai cete tóte altele inspirate, ne asecura, că in caus'a Bosniei si Hertiegovinei poterile mari, cu séu foru consentiulu Austro-Ungariei, voru dà garantiele cerute de rescolati, pentru restituirea pacei, si déca Turculu nu s'ar invoi la acelea, apoi voru intrebuinta potere armata comuna in contra lui; er déca dlu Andrássy ar recusá a primi, ca armata austro-unguresca se essecute dispositiunile poterilor mari, apoi aceste poteri mari voru sciele ce se faca! Si in data din mai multe parti resuna: „Italia se fie insarcinata cu esecutarea! Caci ea este totu atât'u de indemana; apoi ea este „neutrale“ facia de Oriente, si totu d'o data ea este mai simpatică poporului crescente, facia de cari dlu Andrássy si-a mancatu tóta incredere!!“

Am poté se ridem bine, de astfelui

de resunete; dar astăzi par că nu ni mai vine a ride de nemica! Si apoi, tocmai când s'ridemu, ceteau scirea positiva, că inca din Berlinu dlu Andrassy a comandat guvernatorului dalmatinu b. Rodici, a face ca de locu s' se impartișca érasi emigratilor Hertiegovineni ajutoriului imperatescu ce cu câte-va dile mai nainte li se sistase, pentru de a ii sili să retorne a casa, in ghiarele turcului!

Mai alta faima sună, că ér din Berlinu, dlu Andrassy ar fi comandat inchiderea portului Klek si ne mai admitemea debarcării de soldati si de munitiune la acel'a din partea Turcului.

De aci se vede că dlu Andrassy totu n'a venit destulu de preparatu la essamenu, ci trebuie să mai completedie unele studie practice, dora chiar forte multe!

* * *
Depesile de ieri din Berlinu ni spunu, că dlu Andrassy inca de alalta-ieri lucra forte multu, inchis cu consiliarii adusi din Viena; ieri s'a dispesat de la parad'a cea mare, numai ca să-si pote termină temele essamenului.

De altmintre la acestu locu avem a notă, că nu numai rigurosantele nostru c. Andrassy este citat la essamenu, ci, precum ni spunu foile, și unu representante alu Sultanului, si presedintele senatului Bozo Petroviciu, socrul principelui Nikitia din Muntenegru sunt invitati la Berlinu; ba dup'o mai noua seire, si representanti directi ai Serbiei si Romaniei! Asiá credem, că si acest'a dovedesc seriositatea lucherului. ~

* * *
In cátu pentru directiunea planurilor ce se facu, pon' acumă resufia atât'a, că se reconosce necesitatea, ca in locul comisariatelor miste, adeca compuse din musulmani si crestini, pre cari le-a acordat Sultanul pentru introducerea si controlarea reformelor promise Bosniei si Hertiegovinei, să se pună Delegatiuni ale poterilor garantii, pre cari insa acestea numai să le presente Sultanului, ér acest'a să le autorisedie, in tipu de essercitu alu suveranitatei sale. Acele Delegatiuni apoi să conduca si să inspectioneze esecutarea fapteca a reformelor, intre cari specialmente formare de comitate autonome si organizarea acelora, regularea referintelor agrarie, resp. impartirea de pamenturi crestinilor, restaurarea oraselor si satelor dearse si sparte, usurarea contributiunilor, etc. etc.

Evidentemente merge staruint'a celor poternici din Berlinu, a usiură omului bolnavu operatiunea si a opri pre cátu se pote lacrimele si lamentările dulcelui seu vecin austro-magiaru!

Ast'a e artea diplomatica, si ne bucurăm, că cele mai noue depesie din Berlinu ni spunu, cumca dlu Andrassy este forte multiamit cu progresul ce mereu face in ea, si spera o diploma cu eminentia. Ajuta-i Dómne!

Din Orient.

Precandu in Berlinu se continua consiliul medicilor asupra omului-stervina, ce imple de pestilentia Orientale, in Constantinopolé ér se fecera schimbări radicali in personele supremilor demnitari de statu. Mare-veziru fù munitu Mehmet Rusdi-pasi'a, ministru de resbelu Hussein Avni-pasi'a, seik-ulislami Kiamlia Effendi, si inca altele mai pucinu inseminate.

Din Salonic ce mihi n'ue sciri sunz, că turb'a muhamadanilor totu tiens, si măcar că in portu d'au s'ositu vr'o 5-6 corabii armate de le poterilor, talharii consulilor inca nu au arestatu, mi inca nici ingropaciunea pisilor nu s'a facutu din temere de furi' muhamedana! D'alta parte Sultanul scri si promite poterilor mari, că este gat'a i dă cea mai deplina satisfactiune pentru mări crimi internationale.

In Bosnia si Hertiegovina rescolta totu se intaresce; dar astăzi este dejă constatatu, cumca ea a esiu pre facia si in Bulgaria. Acu, prorumpendu dintr' unu incidente ne'nsenmatu, nai antaiu la Statitia, apoi la Tatar-Bajargi, a masacrata politi'a si miciile ostiri si li s'a opusu, si astăzi s'a organisatu formaminte in acelui tienutu. Ceea-ce a suprinsu pre turci e, că pe langa tota buna-paz'a loru resolutii in Bulgaria sunt provediuti pe deplin cu arme si munitioni!

Budapesta. In 13 maiu n. 1876.

Despre Francia d' unu timpu incocic vorbiram ferte pucinu, din cauza că cu intima mangaiere vedeamu, cum totte causele ei interne iau celu mai regulat si mai demn cursu, incat' anim'a ni sioptea: „tiene Dómne totu asiá!“ Toamai dilele trecute, intréga Europ'a bine sentitoria, cu deplina reconoscinta notă instructiunile Ministrului de interne Ricard cătra prefecti si toti functionarii administrativi, prin cari ii invetia pre acesti'a, că ce li este detorint'a facia de Republica si de poporu. Unu limbagiu de demnitate, cum de multu nu s'a mai audiu in Francia. Candu colia ieri, spre nespisa consternare ne suprinse o depesie din Parisu, carea ni anuncia, că alalta-ieri nopte, Ministrul Ricard a reposat, de unu morbu de anima!

Dorerea in Francia este generale, si noi o impartasim. —

* * *
In Romania s'a completat ministeriul in aceiasi di, 9 l. c. s'r'a si anume cu Mich. Ferichide la justitia si cu colonelulu Slaniceniu la resbelu, ambi omeni nuoi la ministeriu si in politica.

Complanarea din Viena naintea Dietei.

Joi'a trecuta la mediasi, ministrul-președinte Colomanu Tisza, respondind la interbelatiunile lui Urményi si a lui E. Simonyi in privint'a arangamentului finantiale cu nemtii din Viena, si-repeti splicatiunile si afirmatiunile facute in clubulu liberalilor sei, splicatiuni si afirmatiuni, precum le notaramu si noi in nrulu precedent; si escelent'a sa librale nu pregetă a se servit si la aceasta ocazie de arm'a amenintărilor celor mai cumplite a tierii, pentru casulu unei eventuali respingeri prin Dieta a arangamentului facutu.

Tisza rosti aceste cuvinte:

,Déca propunerile noastre nu s'ar primi, eu am cea mai firma convictiune, si tocmai acesta convictiune a fost, care m'a decisu a primi complanarea, am convictiunea intima, că acel'a, carele astăzi mai tare ni ataca propunerile, in scurte trei lune de dile ar reconosce, cătu de dreptu am avutu noi a le primi. Căci calamitatile ce ar nepadi tier'a, ar convinge pre totu omulu, că — ce este aceea, ce am vrutu noi să evitămu!“

Déca aceasta descoperire si resp. amenintare ar fi cu temeu, precum trebuie să supunem ca trebuie să fie, candu ese de repetitive ori cu atât'a aplombu din gur'a primului ministru alu Maiestatei Sale apostolice, apoi vrendu-nevrendu ea trebuie să ne convinga, că pusetiunea stepanirii magiare si resp. a patrei noastre facia de Monarchia, este cea mai

precaria sub sora; că totte legile garantatorie, chiar parolele si juramentul de incoronatiune a Regelui, sunt numai forme gole; că depindem curatul numai dela gratia seu capritulu celor de peste Laita, si numai atâtă ajunge valorea domnilor magiare, precat' ei se plăca la totte căte si cum le ceru patronii cameradi nemti. Adeca: domnii magiare au dreptul si sprinjulu neamtii lui, d'a sugrumă pre nationalitate si d'a esecută pre poporu pon' la pele; insa cătu ei ar incercă să resiste pretensiunilor despoiatorie ale aliatilor, statulu, constitutiunea, domnia magiara este in pericol!

Frumoasa pozitie a creiatu magiilor sei, si noa pe langa ei, marele Dedek, „Intelectul tierii!“ —

Ei bine; in nrulu precedente am arestatu, că dlu Tisza ce a pretinsu de la partasii sei, adeca ca acesti-a se-i primesca responsulu la interbelatiuni — astfelui, in cátu prin aceasta primire, toti căti o voru vota, se fie ingagiati cu parola, a-i primi la tómna si proiectele speciali de lege, ce va propune in cauza invioielelor din Viena. Dlu mare-ministru sociotia, că va fi in stare, a se areta omnipotente in facia celor din Viena. Inse pretensiunea sa fù reu eludata, nu numai prin esirea unu nrui dejă peste 80 membri din clubulu guvernamental, ci inca mai multu, printre buna manevra a stangei extreme. Aceasta adeca, condusa de agerul Ern. Simonyi, urmă tactic'a, d'a luă si ea responsulu d-lui Tisza simplu spre sciintia. Asia se intemplă de cas'a intréga luă in unanimitate responsulu Ministului-presidinte simplu spre sciintia, si dlu Tisza nu se poate laudă că — „éta, atât'a dintre deputati, si prin urmare eclatantea majoritate, din capulu locului aprobara procedura si arangamentulu guvernului!“ de cumva spre acestu scopu nu s'ar multiam si resultatulu din clubulu seu, adeca cu cei 181 de acolo, ceea-ce ina, in consideratiunea secesiunii de peste 80 de membri, cu atâtua mai pucinu i pote fi argumentu potericu, fiindu că nrulu de 181, facia de numerulu totale de 440 deputati, ai Dietei, este numai o minoritate considerabile!

Nrulu secessionistilor esiti din clubulu d-lui Tisza, deja se urca la 82, cari alalta-ieri sera se si constituira intr'o partita „liberale noua, nedependente.“ Dintre deputatii romani, pon' aci mameuci, vedem in nrulu acestor 82 figurandu, pre dnii Nistoru si Stupa.

Intr' aceea agitatiunea incepe in modu portericu si prin comitate; firesc comitatele magiare si cu urbile curatul magiare, anume cu Debretinulu si Kecskemetulu, voru porni in frunte. Dar se intielege apoi că nici comitatele romane nu voru fi crutate! caci agitatiunile domnesci sunt libere!!

Adunarea sinodale aradana.

(Urmare.)

Istoria trecutului nu scă amenti de unu timpu cu atâtea sinucideri, ca celu de facia. Am ajunsu de spiritulu, d'a se nimici pre sine, se considera de epidemica, si ceea-ce mai nainte se cită ca unu proverbu de contrastu ridiculu, că — „cutare s'a spenjuratu seu a sarit in apa de fric'a de moarte,“ astăzi se aude dicendum-se serios!

Candu mai de unadu cetiramu prin unele foi magiare, cum nalt'a stepanire magiara a dlu Tisza si cu turm'a sa de mameuci din clubulu asiá batjocuritu „liberale,“ pretensiunile numai de fric'a, nu cumva prin denegarea grelelor conditiuni, puse de nemtii din Viena la arangarea pactului economicu-financial, se periclite constitutiunea si libertatea patriei, — ea insasi, acea stepanire, nu numai primi acele conditiuni grele si securamente ucidiatorie de patria si libertate, ma inca lucru si intr'altele privintie de a dreptulu la nimicire

constitutiunei si patriei; — candu dicemus ceteram acestea, nu poturam a nu ni aduce a minte de frati nostri coalitionali din Sinodulu eparchiale aradanu, cari pe semne si ei din acelasi motivu de temere, si din aceeasi tendintia, se pusera a atacă si degradă sinodulu, a blamă si espune constitutiunea si autonomia!

Nu incapa indoieala, ca fundamentulu retacirii in astfelui de casuri e o *preocupatiune personală* seu de interesu personale, care face orbu seu celu pucinu scurt la vedere pre omu, si asiā lu-impinge pre calea pericolului, din contradicere in contradicere, din gresiela in gresiela, din pecatu in peccatum, pan' la cadere!

Ecă cum s'a desvoltat si continuat acestu procesu la majoritatea coalitiona din sinodulu aradanu — dupa prim'a invingere a ei numai decătu.

In data dupa esirea lui Babesiu din adunare, adunarea s'a prefacut in conferinta, unde dupa mai lunga desbatere asupra incidentului, in unanimitate s'a decis, ca o deputatiune dintre cei de frunte membri, cu parintele archimandritu vicariu din Orade, Andrei Pappu in frunte, se se prezente la Babesiu (in otelulu la trei Regi,) si incredintandu-lu, ca stim'a si recunoisciint'a tuturor catră densulu atat'a este de mare, incat nici a minte n'a potutu se fie cui-va, prin conclusulu sinodale a-lu vatemă pre densulu seu a-i areta ne-incredere, — sa-lu rōge, a nu parasi sinodulu si consistoriulu, ci a remané cu atat'u mai vertosu in mediloculu loru, fiindu ca nouele greutati i ceru cu indoita intetire svatulu probat, etc.

Aci e prim'a, grave retacie. S'a supusu ca Babesiu pentru motive seu din consideratiuni egoistice personale a parasit sinodulu, precandu elu a facut'o, precum a si spus'o, pentru-isbirea atat'u de brutală a majoritatii in demnitatea sinodului, prin ce a arestatu ca n'are pricepere seu conosciintia de acesta demnitate. Cu totie Babesiu, prin straordenarea onore ce i-a arestatu conferint'a colegilor de la Sinodu — deoblegatu, a dechiarat ca, pentru ca pasulu seu se nu se para pripitu si resp. ne justificatu destulu, se invoiésce a se amenă luarea de conclusu asupra renunciarii sale pre manedia; — er densulu va consultat pre toti amicii nepreocupati in causa si conosciuti ca omeni de judecata matura si de onore ne-patata, si — deca intre toti va afla pre unulu, carele intre imprejurările custatorie se-i tienă de compatibile reîntrarea in Sinodu, — apoi va face-o.

In acea dia sinodulu n'a mai tienutu siedintia; er Babesiu a consultat asupra casului nu numai pre cei 4—5 amici ai sei dintre cei mai gravi din Aradu, precum d. e. pre septuagenarii Dr. P. Vasiciu si George de Fogarassy, ci a telegrafat numai de catu intemplarea si *Mociunesciloru* la Capalnasiu, si pe temeiul respunsuriloru prime, manedia, domineea in 18/30 maiu, in conferint'a deputatiloru sinodali, ce a premersu siedintiei publice, a descoperit ca nu poate a nu-si sustine renunciarea la mandat, — de ora-ce n'a afiatu sufletu de omu maturu si nepreocupat, care se-i fie svatuitu a mai remané in acel Sinodu, denunciatu si blamatu prin insasi majoritatea sa.

Babesiu a terminat astfelui: „Dece mi-am iubitu natiunea si mi-am adorat biserica, si li-am servit dupa slabele mele poteri cu credintia, apoi am facut'o din *convictiune*, care nu mi-a fost si nu-mi va fi nici odata „frase gōla,“ cum s'a disu de oratorulu majoritatii; pentru convictiunile mele pururiā'am fost gat'a a me sacrificā, caci ele au constituitu pururiā onōrea mea; unde insa convictiunile sunt „frasi gōle,“ acolo pentru mine nu este locu. Odihn'a, vieti'a, familia, totie am fost si sum gat'a a sacrificā pentru biserica si natiune, numai un'a nu, *convictiunea mea, onōrea mea nu*. Dvōstre, cei din majoritate vedeti, ca eu nu mai incapau in mediloculu dvōstre.“

Intr-aceea inca unii, din partile Banatului, si-au depus mandatele, er 10 altii au insi-

nuat inscris protestu la Congresu, contra conclusului celor 28, cereau cassarea acestuia, er dela sinodu suspinderea esecutarii lui. Dar majoritatea a procesi mai de parte pre calea sa, alegandu dupa driga voi'a ei — referinte la senatulu bisericecu, pre fisiu unui corifeu din coaliție; referinti la Senatele scolare si epitropescu, pre fisiu membri ai coaliției; asessori in ambele aceste senate, pre cati ii-a aflatu buni pentru scopurile sale; astfelui inlocuindu ici-coliā — recunoscut'a diliginta prin negrigintie faimoșe, meritul si vertutea de lauda publica, prin nulitate; astfelui esserciandu si isbanda, si desmintindu prin fapta eclatante, parola demnului ei oratore *Paguba*, carea sună ca — pornirea nu este pentru persone, ca schimbări personali nu se intentionedă!

„*Ei bine,*“ va dice poate care-va dintre onorabilii cetitori, — „*d'apoi că asiā este natur'a parlamentarismului seu a guvernării prin majorități.*“

D'ar fi asiā, d'ar fi asiā! Dorere insa ca — de felu nu este asiā, — precum vom dovedi in urulu venitoriu. —

Junimea romana din Societatea lit. „Petru Maior“ de aici din Budapesta,

a binemeritatu de caus'a nationale, prin arangiarea siedintiei sale publice, impreunate cu productiuni declamatorice si musicali, si apoi petrecuta de dantii, conversatiuni, si o cina comună, ca 'n familia.

In Budapesta, capital'a Ungariei, parte stabilmente, parte pre timpu mai scurtu seu mai lungu, de comunu petrecu 5—600 Roman', Daco-romani si Macedo-romani, cari peste totu anulu pre pucinu seu de felu nu se intelnescu si nu se vedu, si asiā par' ca nici n'ar fi pre lume, nici n'ar ave intre sine legature naturali poternice, casi alte segmenti in asemenea situatiune.

Dece uide-va, intr'o tiéra seu urbe straina, locuescu numai 2—3 famili si 2—3 indivi d'o natiune, buna ora serbi, greci, magiari, seu jidani, ei in data se gasescu si se atragu; acusi-acusi ii vedi intelindu-se si inchiagandu-se intr'o persona mor: le si manifestandu-se ca atare, fie pre terenulu cultural, nationale, confesionale, fie pre celu comercial seu industrial, seu măcar si numai pentru distractiune in modulu, dupa daten'a eredita de la parinti. Romanii in acesta privintia stau indererul tuturor altoru popora, si acest'a este caus'a principale de ei, măcar ca constituvescu celu mai numerosu, mai latitu si omogenu popor la Dunarea de diosu, mai pucinu valoros in cumpen'a politica, mai pucinu se respecta de diplomati'a europea.

Nisipulu mării este multu; dar cine luceau? Pre candu pre marmure, granitu si basaltu, măcar ca propriamente este totu din mater'a acelui nisipu, cu catu elu este mai inchiagat si compactu, cu atat'u mai multu dà lumea, si mai vertosu lumea culta.

Apoi unu poporu se lamuresce, poleiesce, apropiu si inchiaga, de se face stanu de petra, resi tatoria si impunetoria tuturor furtunelor si valurilor vietii, prin apropiarea, conosciint'a reciproca, inchiagarea membrilor sei pretotindeni, pre unde se afla ei, dar mai vertosu a celor aruncati prin strainatati, de parte de corpulu mai compactu alu natiunei.

Este evidentă deci, ca prin astfelui de adunari si intelniri, membrii respirati ai mamei natiuni regasindu-se la unu locu, se semtu er frati si un'a, se dedau a se stimă si amă ca frati adeverati, si comunicandu-si pre d'o parte necasurile, pre de alt'a sentientele si opinioanele, prin acestu procesu naturale se atragu si legă moralmente, se intarescu in creditia si sperantie, devinu multi pucinu mai un'a, si asiā se arunca segmenti, se pune basea necesaria pentru solidaritate nationale, foră carea nu poate fi vorba de intemeierea unei natiuni.

Mai nainte, sub imprejurări politice-nationale si economice-financiare mai usoare, astfelui de coadunari se intemplau mai desu; nefericită stepanire magiara demoralisatoră ina totu mai multu le rare; la urma numai inca cate unu balu alu tenerimei medilocea intrevederea mai multor Romanii ca si in familia; estu timpu fatalitatea imprejurărilor fece nepracticabile chiar si balulu tenerimei; si asiā salutāmu din tota anima ideia si intreprinderea nouă, d'o reunire natională de petrecere, acum in mediul lui maiu, tocmai la timpu forte potrivit, pon' adeca a nu se indepartă familiele pe la tiéra si junimea studiosa pentru timpulu ferielor pe a casa, si dorindu si sperandu a vedea la aceasta petrecere adunati pre toti Romanii din locu si de prin prejuru, pentru ca se formede o demna cununa nationale in facia ospetilor de alte nationalităti, — cari pre cum ni se spune, de felu nu voru lipsi, inchiaiamu cu parola:

S'ne intelnim uferiti, martisera, eventuelmente mercuri, in paduri ce a Capitalei, in salonul dela Ospetaria „Clemens!“

Cottulu-Zarandu, in aprile 1876.

De candu prin provedint'a Imperatului din Ceriu si de pre pamentu, precum si prin nulitatea nostra si prin tradarea unora fi rataciti ai natiunei noastre suntemu dati pe manele unei stapaniri ce n'are sentiu de umanitate pentru noi, si prin urmare nici consciintia curata: de atunci ne aflāmu din di in di totu mai multu supusi si espusi tuturor persecutiunilor, atat'u ale provedintei, catu si ale stapanirilor pentru noi discretionari seu absoluti de astadi. Formalmente ne aflāmu ajunsi pana la sépa de lemn, in catu si pucinu agru cam nefructiferu ce-lu mai avemu, ne fiindu cu ce-lu lucră, remane pustiu, de ora-ce celor ce au avutu patru boi, astadi prin dările cele multe si mari, nu li-a remasu nice vaca, ba nice capra de a-si stemperă fomea cu laptele densei; astu-feliu cu dörere au ajunsu a-si vedea agrulu loru cum astadi, in locu de fructe nutritorie, produce spini si maracine!

Éra de alta parte se pare ca si provedint'a divina s'a conjurat contra poporului Romanu din partile noastre Zarandane, de ora-ce ne ploindu de multu, si cei ce ar avea cu ce, totusi nu-si potu semena agrii, si asiā suntemu remasi de totul in deroptu cu semeneturile de primavera; apoi dela 1/13 aprile suntemu cercetati de nesce insecte veninose in asiā gradu, in catu mai si omenii de abia se potu feri de ele diu'a, si astu-feliu cei ce au remasu in urm'a esecutiuniloru catu cu o coda de vaca ori capra, sunt in periclu a si-le perde si acelea.

Pe langa acestea ni-au mal venit pe capu si alte insecte daunăse, nesce tiapicari consuma tote verdetiele, precum si érb'a, incătu pe urm'a loru nu remane pasiune vitelor.

Astu-feliu prin asupririle stepanirii si prin bataia lui Ddieu ne vedem adusi la marginea prapastei. Domne, mantuiesce-ne de reu!*

Inca un'a de prin partile noastre. Unu dnu din Cebea, I. T. ambla se redice unu monumentu fericitului erou *Avgamu Ianculu*. Forte bine si frumosu; un'a inseam se obseru, si aceea este, ca dupa cele ce se resufia, dlu I. T. urmaresce unu scopu euisticu materiale. Nu afiu de lipsa a espune inse aci tote cate se vorbescu, dar tocmai de aceea credu a nu gresi candu sustienu, ca luandu in consideratiune multele si marile merite ale eroului Ianculu, avemu detorinta se ne interessam cu totii de asta afacere; de aceea e de dorit ca Il. sa dlu v. comite Dr. Hodoriu se convoca o conferinta a

intregului cttu Zarandu resp. a intelegerii poporului Romanu, carea se cumpe-nescă ce ar fi de întreprinsu în acestu obieptu. Nutrescu sperantă că de aci poate se rezulte ceva bine, și tienu tare că după ce lanchul s'a luptatuita de osebire pentru intregu poporul Romanu ca să-lu scotă din catenele absolutismului tiranilor contemporani, în asemenea gradu pentru meritele sale va fi spiginita acăsta întreprindere zarandana de intregu poporul Romanu, care detoresce recunoșciuntia eterna marelui erou. Dreptu aceea acăsta convenire nu e iertatul a-se amenă, de őra-ce desmembrarea cttului este la usia, și atunci mai anevoia este a se aduce în indeplinire acăsta întreprindere sublime, ér apoi pôte că unii euisti ar exploata acăsta ideia, după cum se si cam aréta.

Zarandanulu.

Varietati.

* (Balulu romanu ain Viena.) Domnii colectanti pentru balulu romanu din Viena suntu rogati, a ni tramite colele de colecte, fia cu ori ce succesu, ca să potem dă ratiocinu publicu cu finea lunei curenti. Viena in 11 maiu 1876. Pentru Comitetu: Presedintele Dr. Stichi, mp., secretariul O. Tilea mp. —

* (Patru sute de ani se implinesc) la 16 iuniu a. c. decandu Stefanu celu Mare se luptă cu turcii la Valea-alba. Din acestu incidente „Curierulu” din Iasi emite propunerea „de a se celebră în aceea di o ceremonia religioasă în tota tiéra, intru memoră Marelui Domnului și a tuturor fiilor Moldovei, cari luptandu acolo pentru susținerea naționalității și religiunii romane, cu ósele loru au înalbitu locul ce acum portă numele de „Valea-Alba.”

(Societatea lit. „Inocentiu M. Clainiana”) a alumnilor dela facultatea teologica din Blasius, arangjedia Siedentia Publica mercuri in 17 Maiu st. n. a. c. in Refectoriul semiunariului domestecu, cu program'a urmatoria:

1. „Invocarea Spiritului suntu,” prin corulu semin.

2. Deschiderea sedintiei.

3. „Vitalitatea gentei romane și trei Apostoli a Romanilor, (Samuila Clainiu, Petru Maior și Georgiu Sincai),” discursu de Arseniu P. Bunea teol. in an. IV.

4. „Adi Domne-i diu'a Ta”, poesta de Uhland, traducere, cantata de corulu vocal sub conducerea dlui magistru de musica Traianu Costande.

5. „Asecurarea progresului in scientie, cultura și civilisatiune se conditiună dela cultură intelectuală și morale,” disertatiune de Nicolau Latiu teol. an. III.

6. „Carnevalu de Veneti'a” cu variatiuni de Ernst, esecutatu solo pre violina de dlui magistru de musica Traianu Costande, acompaniatu de music'a instrumentale.

7. „Resunetu” poesia de I. Vulcanu, declamata de Augustu Cosma teol. in an. IV.

8. „Romanulu,” poesta de G. Tautu, esecutatu de corulu vocal d'imprenua cu music'a instrumentale.

9. „Femeia și influența ei asupr'a vieții omenești”, disertatiune de Aleșandru Barbușescu teol. in an. IV.

10. „Hor'a Severinului,” potpourri de Wiest, esecutata pre violina de Emiliu Bordas teol. in an. I. acompaniatu de music'a instrumentale.

11. „Conservarea limbei românescă pre langa religiune,” disertatiune de Filipu Docolinu teol. in an. III.

12. „Plangerea mamei”, din opera Troubadour, esecutata de music'a instrumentale sub conducerea dlui magistru de musica Traianu Costande.

13. „Adi nelunu, mape cu minte”, poesia satirica de G. Stoicu, declamata de Romulu S. Orbeanu teol. in an. II.

14. „Român verde,” poesia de V. Aleșandri, cantata de corulu vocal.

15. Inchiderea.

16. „Desceptate ramane,” mersu națională esecutatu de corulu vocal d'imprenua cu music'a instrumentale.

Program'a.

Siedentie publice solemnă, ce arangjedia societatea lit. „Petru Maior” la 16 maiu 1876 in paduricea Budapestei.

1. Cuventu de deschidere, de presedintiele, Drd. G. Vuia.

2. „Coron'a Moldovei,” cantata de corulu societății.

3. „Rescöl'a greciloru și Tudorul Vladimirescu,” disertatiune de G. Ocașiu, stud. in filosofia.

4. „Canteclu” cantata de corulu societății.

5. „Fantasie elegante sur les motifs d'opéra Lucia de Lamormor par Singelée; si —

6. „Steu'a Dunarei,” de Wisth, esecutata pe violina de Iul. Puscariu, juristu.

7. „Dulce angeru,” cantata de corulu societății.

8. „Cantecele și amorul poporului romanu,” disertatiune de D. Selceanu, juristu.

9. „In Maiu,” cantata de corulu societății.

10. Cuventu de inchidere, de presedintele societății.

Inceputulu la 6 ore.

Dela Burs'a de astadi notămu:

Actiunile de cred. austr.: 138.50; ale creditului ung. 124; act. bancei nation. 852; inscrișele ipotecare austr. 97.60; unguresci 85; oblegatiunile rurali bucovinene 84.50; ung. 76.—; banatice și transilvane 74—; rent'a de arg. 70.50; de hârtia 67; agiul argintului 34.50; galbenii 5.70; napoleondorii 9.60. —

Piată graneloru —

încă stagnédia; lipsesc tota orientarea. Abia pucinu se vinde si se cumpără pre termine, mai vertosu pe tómna.

Cu aceste termine s'a vendutu grău de rondu (usanti'a,) magi'a metrică, cu 10—10 fl 50 cr; cuciuri d'udiu pentru iunii cu 5 fl 45 cr, poni la 5 fl 50 cr; ovesulu acuma cu 9 fl 30 cr; ér pe septembre-octobre cu 7 fl 50—60 cr. —

Publicațiuni facabile.

—

Pentru parochia remasa veduvita prin mórtea preotului Ioanu Radniciu din Bucovetiu, prin acăsta se scrie concursu pana in 25 maiu a. c. stitul vechiu, candu se vă tiené și alegerea. Doritorii de a ocupă acăstă parochia să fie absolvatu 8 clase gimnasiali și să fie depusu esamenul de calificatiune pentru parochile de frunte. Densii au să se presentedie in vre o Dumineca său serbatore in biserică spre documentarea desteritatii loru in tipicu si rituale; si recursurile loru adresande cătra sindicul parochiale să la trimita protopresviterului tractualu a Temisiorii pana la diu'a indicata.

Comitetulu parochialu,

In co'ntielegere cu mine: Mel. Drehiciu, 2—3 mp. Protopr. Temisiorii.

Comitetulu parochiale gr. or. din comun'a Lapusnicu, protopresbiteratulu Lipovei, in co'ntielegere cu dlu protopopu Ioanu Tieranu anuncia deschiderea de concursu pentru parochia vacante acolo, cu terminu pon' la 25 maiu a. c. ér alegerea pre 30 maiu.

Emolumentele sunt: I sessiune de 32 jugere de pamantu, 27 jugere aratoriu, ér 5 fenatice; i intravilanu de 800 stangeni □; de la 87 case câte o mesura de cucuru-diu si stolele. Se recere de la concurinti pre langa atestatele prescrise, și infacisia-re in vr'o domineea in s. biserică, pentru dea-si aretă desteritatea in cantări. — 3—3

Loculu de cura

pe

INSUL'A MARGARETEI, in nemediocita apropiare de capital'a Budapesta.

Temparatur'a fantanelor artesice de 35° R. — Cade de porcelanu si de marmure, precum si separate in pétra, si cu aparate de dusie, — partie de parcu maretie, — 300 de odai proveditu cu totu confortulu, — salonu de conversatiune, — gazete din tiéra si strainetate, — musica pre fie-care di.

Morburile intru cari ap'a insulei Margaretei s'a folositu cu succesu favorabilu sunt:

Podagr'a, — reumele la inchiajaturi, de musculi si de nervi, — inflamările chronice de inchiajaturi si de pele, — contractionile si intepenirile după podagra, vatemări esterne si tifus; bôlele chronice de pele; — dorerile ce provin de la vatemări din afara său de versatu; — plaguele doreroase; — pétr'a din besica; — impedecările în menstruatiune, etc. etc.

S'au folositu cu bunu succesu termele in intru, la morbulu catarului chronicu de stomacu, si de pantece. — Pe insula se afla spiceră. Dr. Verzar este medicul ordin.

Se concede scadimenti in pretiu — la abonamentu său cumpărare impreuna de bilete pentru băi si pentru vaporu.

Locuitorilor pe insula li se facu favoruri atât la băi, cătu si la vaporu. Comunicatiune cu capital'a in fie-care ore cu vaporulu.

2—6

Sesonulu de veră se 'ncepe la 15 maiu.
Comande pentru locuintie primesc

INSPECTORATULU

de pe Insul'a Margarete, p. ult. Buda-Vechia.